

دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۱۴۰

صورت مشرح و

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

پنجشنبه ۳۰ مرداد ماه ۱۳۰۹ - ۲۶ ربیع الاول ۱۳۴۹

قیمت اشتراك سالیانه
داخله ۱۰ تومان
خارجه ۱۲ تومان
تک شماره: یکقران

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنج شنبه سی ام ارداد ماه ۱۳۰۹ (بیست و ششم ربیع الاول ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- (۱) تصویب صورت مجلس
- (۲) اقتراع شعب
- (۳) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر ماله
- (۴) طرح و تصویب لایحه اجازه دریافت مساعدت از بانک ملی
- (۵) طرح و تصویب لایحه اجازه ورود رویه
- (۶) موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس یکشنبه ۲۶ ارداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

رئیس - معلوم میشود در صورت مجلس نظری نیست
(گفته شد خبر) صورت مجلس تصویب شد

رئیس - موقع اقتراع شعب رسیده است و می بایستی شعب را اقتراع بکنیم عده حاضر در مرکز ۹۸ نفر است که بهر شعبه ۱۶ نفر و بشعبه اول و دوم هم بکنفر افزوده میشود

[۲ - اقتراع شعب]

رئیس - بعمل آمده نتیجه بقرار ذیل حاصل شد

شعبه اول - آقایان: کیا، نوری - ظفری .. وهاب زاده حبیبی - غلام حسین میرزا مسعود - شیخ علی مدرس - طباطبائی وکیلی - دکتر امیر اعلم - طالبخان - میرزا علیخان اقبال - دکتر مهدیخان ملک زاده .. حسنعلی میرزا

دولت شاهی - حیدری - پالیزی - امیر تیمور کلایلی
شیخ الملك
شعبه دوم - آقایان رحیم زاده - حاج علی اکبر امین
دکتر سنک - کازرونی - ذوالقدر - ملک مدنی - حاج سید محمود - دشتی - بیات - یاسائی - نوبخت - حاج آقارضا رفیع - ابوالقاسم زاده شیرازی - آقا سید یعقوب - عباس میرزا فرمانفرمایان - مجد ضیائی -

شعبه سوم - آقایان مبولی - میرزا عبدالحسین خان دیبا
نجومی - ارباب کیخسرو شاهرخ - قراکوزلو - حاج حسین آقا مهدوی - حاج غلامحسین ملک - دادگر - فهمی - میرزاهاشم اشتمیانی - همراز - طهرانی - بزرگنیا - سهرابخان ساکنیان - میرزا حسنخان ونوق - سیدابراهیم خان ضیاء -

این مذاکرات مشروح یکصد و چهل و پنجمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دايره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

شعبه چهارم - آقایان ایزدی - امیر عامری - فیروزآبادی - حاج آقا حسین رهبری - عراقی - اسدی - کاشانی - فرخی - میرزا حسین خان موقر - طباطبائی دیبا - دکتر لیمان - شریعت زاده - آقا زاده سبزواری - حکمت - میرزا سید ابراهیمخان شریفی - قوام شعبه ۵ آقایان: کفائی - فرج الله خان آصف - محمد تقیخان اسعد - تیمور تاش - امیر دولت شاهی - زوار مفتی - احتشام زاده - هزار جریبی - آقا امین پور محسن طلوع - درزبانی - افخمی - دکتر عظیمیا - دیوان بیکی - میرزا یاسی -

شعبه ۶ - آقایان: الفت - روحی - اعتبار - فولادوند ارکانی - ناصری - محمد علی میرزا دولت شاهی - خواجوی محمد حسنخان مسعودی - بنکدار - مؤید احمدی - آقا سید کاظم یزدی - لاریجانی - قاضی نوری - جلایلی - آقا سید حسین آقایان -

رئیس - منظور این است که اساسی دو نفر از آقایان بوده است و حالا آورده اند می افزائیم به شعبه اول و دوم (شعبه اول آقای محمد اخوند شعبه ۲ آقای دهستانی). آقای وزیر مالیه فرمایشی دارید

۳ - تقدیم دوفقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه |
وزیر مالیه - بنده امروز دوتا لایحه دارم که بمجلس تقدیم میکنم و فوریت دارد و هر دو مطالبی است فوری و فوری و لذا قبلاً هم عرض میکنم که مجبور هستم تقاضای دو فوریت بکنم یکی لایحه ایست راجع به آزادی ورود رعبیه این مسئله مبتلا به شده است و طرف حاجت شده است. البته آقایان می دانند که سابقاً رویه آزاد بود ورودش ولی وقتیکه مسئله اسعار نبود و پول ایران و فوراً لازم داشت بیشتر همیشه تصور می شد که لازم نیست پول خارجه در مملکت رایج باشد بنا بر این در چند سال قبل قانونی وضع شد که همه نوع ورود مسکوکات خارجه را منع کرد ولی فعلاً بواسطه این وسائل حالیه که پیش آمده است تجار در طرف جنوب مخصوصاً سواحل خلیج فارس شکایت دارند و تصور میشود اکثر اشخاصی را که رویه میاورند و مال میگیرند و میبرند

در اول سال دچار این مضیقه هستیم و زحمت داشته ایم لهذا تصویب بفرمائید ما هم مثل مالک دیگر اینکار را بکنیم يك مبلغی بمنوان مساعده از بانك قرض کنیم و در ماههای بعد بجایش بگذاریم اینهم چون تا اندازه فوریت دارد برای اینکه البته حقوق باید مرتباً پرداخته شود و برای حفظ حالت روحی و اخلاقی مستخدمین دولت باید اول ماه یا لاقلاً تا یک هفته بعد حقوق شان برسد و چون بطوریکه عرض شد این امر هم فوریت دارد تقاضا میکنم بقید دو فوریت تصویب شود.

دو لایحه مزبور را تقدیم مقام ریاست نمودند و بشرح ذیل قرائت گردید

۴ - طرح و تصویب دریافت سه میلیون تومان مساعده از بانك ملی |

نظر باینکه حسن جریان امور ادارات دولت مستلزم آنستکه مخارج تعارفی مملکتی منظمأ تأدیه گردد و نظر باینکه جریان وصول عایدات با پرداخت مخارج در يك ردیف -یر نمیکند و لازم است وسایل تأمین پرداخت تا وصول تدریجی مالیات در دسترس خزانه داری کل گذارده مخصوصاً که در کلیه مالک سائره برای تأمین این منظور خزانه دولت وجوه مخصوص بطور اعتبار متحرک در اختیار خود دارد لذا ماده واحده ذیل بقید دوفوریت بساحت محترم مجلس شورای ملی تقدیم و تصویب آن تقاضا میشود

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود برای احتیاجات خزانه داری کل وجه متحرکی ایجاد و برای انجام این منظور از بانك ملی ایران مساعده تا حدود سه میلیون تومان دریافت دارد

رئیس - تنها لازم است یادآوری کنم که لایحه بودجه اس و يك فوریت بیشتر ندارد همان يك فوریت مطرح است آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده اولاً يك توضیحی از آقای وزیر مالیه میخواهم که سرمایه بانك فعلاً چقدر موجود است و چقدر در بانك هست که ایشان سه میلیون از بانك

بمنوان قرض خواهند گرفت؟ آیا سکنه باعتبار بانك وارد میشود یا نمیشود؟ اگر بنا بشود که سکنه بانك وارد بیاید خدای نخواستہ تکرفتن از بانك و چهار روز صبر کردن مردم اولویت باین دارد. بانکی که باین زحمات و خدمات تشکیل شده است يك لطمه باو وارد شود اگر صدمه وارد نمیشود آنوقت بنده مخالف نیستم همقدر میخواستم بدانم چقدر سرمایه بانك است و چقدر باقیست و چقدر در دست مردم است این یکی و دیگر میخواهم يك تذکری بدهم در اینجا و عرض کنم که باید فکر اساسی بجهت کارها کرد هر مملکتی که جمیع اموراتش را پیش بینی بکند در خرجش در دخلش و خرجش را کمتر از دخلش بکند آن مملکت همه روزه رو بترقی و تعالی و سعادت خواهد رفت اگر همه روزه خدای نخواستہ يك مملکتی بر خلاف این رفتار کند همه روزه خرج زیاد کند و آنوقت مجبور شود بواسطه خرج زیاد يك کارهایی بکند یا تحمیلاتی بر مردم بکند بخصوص که مردم فقیر باشند آنوقت سوء اثر این بر مراتب زیاده از این است مثلاً ما همه روزه خرج را می خواهیم زود زود ترقی کند مملکت مستقل داریم الجماله خرج را زیاد میکنیم آن وقت مجبور می شویم همه روزه يك مالیات جدیدی بر مردم تحمیل کنیم خوب البته همه میدانند مملکت آباد بشود ترقی بکند خوب است اما این در صورتی است که مردم از بین نروند پس دولت هر وقت در نظر میگیرد ترقی بمملکت خودش بدهد خوب است اول روحیات مردم حالات مردم را در نظر بگیرد جلب مساعدت و جلب خشنودی و رضایت ملت را بکند بعد آنوقت داخل کار بشود و الا اگر نکند بواسطه نا رضایتی ملت هر روز يك فسادى در يك طرف مملکت در يك جاى فراهم می شود که خود دولت همیشه در زحمت و خرجش همیشه روز افزون خواهد شد پس باید بقیده بنده قسمی در مملکت با ملت با رعیت با فقرا با رعایا موافقت کرد که روح آنها و عقیده آنها با دولت یکی باشد هر کاری دولت بخواهد بکند آنها بجان و دل با کمال خشنودی بکنند که اسباب خرج زیاد و کمر شکن نشود و هر روز

در مملکت يك فسادى بلند نشود در این جا هم بنده عرض کردم اگر چنانچه خیلی لازم بشود و سرمایه بانک قدری که این قرض را بدهد و خودش هم از کار نیفتد و لطمه بکارش وارد نیاید بنده موافق و مخالفتی ندارم اگر لطمه بکار بانک وارد می شود و بداد و ستدش صدمه میرسد اگر چهار روز دیرتر حقوق برسد بعقیده بنده بهتر است از این استقراض - بلکه بنده عقیده دارم حقوقت را باید کم بکنند باید اول از مجلس شروع بشود بعد تمام جاها ، اول باید حقوق و کلا را کم بکنند مخارج مجلس را کم بکنند بعد تمام از نقطه اول گرفته تا آخر همه روزه خرج مملکت را کم بکنند و زبادی عایدات را بزنند باستخراج معادن و ایجاد کارخانجات که روحیات مردم و دارائی مردم زیاد بشود البته آنوقت عایدات دولت هم همه قسم زیاد خواهد شد بنده این عقیده هاى است که دارم و امیدوارم که دولت هم با این عقاید کاملاً موافق و همراه باشد و آنها را در نظر بگیرد .

وزیر مالیه - اگرچه نمیدانم حرف زدن بنده در این

مطلب جایز است یاخیر چون تصور کردم ایشان راجع به فوریت مباحثه می فرمایند که فوری است یا نیست ولی آقا در عنوان لایحه داخل شدند و از اول تا آخر هم فرمودند لهذا بنده هم ناچارم جواب عرض کنم - اما اول جواب قسمت دوم فرمایشات شان را که خیلی فرمایشات صحیح و بجائی بود عرض کنم که دولت و شخص بنده کاملاً با این عقیده شما موافق هستیم و یقین دارم که دولت و تمام نمایندگان از صمیم قلب کاملاً موافق هستند که در خرج حتى الامکان بایستی امساک کنیم و دقت کنیم که مخارج زیاد نشود ولی این خرج که این قدر و باین پایه بالا میرود تقصیر يك نفر و دو نفر و سه نفر و پنج نفر نیست بلکه برای این است که يك جماعت عظیمی در مملکت که عده شان لابتنهائى است و بکسومت عمده شان مودبان مالیاتی هستند حتى المقدور میخواهند ندهند ملاحظه میفرمائید که همین قسمت های قاچاق تریاک و غیره که مسبقاً همه روزه مادچار اینگونه مسائل هستیم

کنند مثلاً الان مؤسسه انحصار میتواند تا دو میلیون از بانک قرض کند چون مؤسسه مستقل است تقریباً . ولی بدولت اجازه داده نشده و اینجاست خاطر آقا را مستحضر میکنم که اگر ما پول بخواهیم حالا ایشان دارد خود دولت هم پول دارد و میخواهم که برای تسکین خاطر نماینده محترم عرض کرده باشم که این را در واقع نمیشود عنوان قرض حساب کرد برای اینکه اولاً قرض از خارجه نیست از داخله هم نیست خود دولت پول زیادی دارد خود دولت قریب دوازده میلیون بلکه بیشتر پول نقد از انحصار قند و چای دارد غیر از آنهایی که بخرج میرسد خود دولت معادل بیست میلیون تومان پول نقد ذخیره دارد . معذالك لازم نیست که ما برویم از این پولهایی که قانون غدقن کرده است برداریم البته اگر يك روزی مملکت محتاج شود برمی برداریم و حالیه که ما محتاج نیستیم و اینقدر ها لزوم ندارد که برویم و ذخیره های مملکتی و یا پولهایی که داریم برداریم - تصور میکنم که عایدات پیش بینی شده مملکتی (اگر در بعضی ماه ها بوائش وصول شود و یا در بعضی ماه ها دیر شود) کافی بشود برای مخارجمان . و بایستی حتى الامکان شرط احتیاط را نگاه داریم مخارجمان را محدود کنیم که بودجه مان تعدیل پیدا کند و بنده شخصاً آنچه که در قوه دارم میخواهم در این باب سعی بکنم اما سه میلیون تومان باندازه هم کمتر از يك دوازدهم بودجه شماس است اندازه يك دوازدهم بودجه سالیانه شماس و آدم حق دارد باندازه بگماش قرض دستی بکند مساعده بگیرد و موقعی پس بدهد لهذا بنده هیچ جای تکرانی در این نمی بینم

رئیس - موافقین با فوریت قیام فرمایند

(اغلب بر خاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده قرائت میشود :

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود برای احتیاجات خزانه داری کل وجه متحرکي ایجاد و برای انجام این منظور از بانک ملي ايران مساعده تا حدود سه

میلیون تومان در یافت دارد .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده که اجازه خواستم بعنوان مخالفت نه اینکه اساساً مخالف هستم لکن چون آقای وزیر مالیه تازه تشریف آورده اند در وزارت مالیه برای پیشرفت کار این وزیری که محل اعتماد در تمام ادوار تقنینیه بوده است آنچه بنده نظر دارم در خرابی کار که يك قدری عواید مان نقصان پیدا کرده است بهشان عرض کنم والا ما مالیاتمان هم بحسب عواید همینجوری که بیان کردند نقصان ندارد و هم بحسب قوانینی که از مجلس گذشته است برای عواید و مخارج مملکت هیچ نقصانی نداریم اگر هم نقصانی پیدا شده است در شش ماه اول سابق که باید مالیات در جریان باشد نقصان در يك مالی است که ناچار هستم چون فوق العاده علاقه مند هستم به آقای تقی زاده برمشان برسانم و حالا مختارند جلت توجه خواهند کرد این يك موضوع موضوع دیگر اساساً من تعجب از آقای فیروز آبادی کردم از این ایرادی که نسبت باین بانک کردند این یکی از قدم های خیلی خوب این وزیر مالیه است برای اهمیت دادن به بانک ملي و برای ثابت کردن اینکه بانک ملي ما دارای يك اساس محکمی است و امروز روزی است که بانک ملي ما دارای همچو اعتباری است که دوات دستش را دراز میکند میگوید سه میلیون میخواهم این امروز است که بانک ملي ما در تمام دنیا منتشر میشود مشهور میشود که ایران دارای يك قوام مالیه شده است که بانک ملیش با دولتش این اندازه حساب باز کرده است حساب جاری باز کرده است سه میلیون از این محل بمحل دیگر این یکی از قدمهای خیلی خوب است و یکی از شکر گذاری های بنده است نسبت به آقای وزیر مالیه که میگوید برود بمجلس هر امر مالي ولو يك پول . اینست کسی که در تحت قانون اساسی تربیت شده است همچو نظر دارد میگوید این مالي است باید برود بمجلس چرا بعلمت اینکه حق مجلس شورای ملي نظر کردن در دخل است و خرج و هر چیزیکه

از عوارض دخل و خرج است از مختصات مجلس شورای ملی است و این وزیر این را در نظر گرفته است و آورده است به مجلس شورای ملی این یکی از قدمهای اساسی است این موضوع را خواستم خدمتتان عرض کنم موقعی که امریکائها در اینجا بودند امریکائها بعد از آن مختار می شدند که ایران منجمل شد و اشخاصی را در وزارت مالیه تربیت کرد برای اداره کردن این يك حقایقی است که بنده عرض میکنم شاید منکر هم نداشته باشد اخلاف هم هستند يك اشخاصی را تربیت کردند که همان امریکائها بدست امریکا برای ما پول میآوردند نه بدست خود ایرانیها رجال ایرانی اشخاص ایرانی تربیت کرده بودند در مالیه و عواید جمع میشد و هیچ محتاج نیستند اگر هم مساعده از بانک دیگری گرفته میشد يك ترتیبی گرفته میشد که این ایراد پیش نبود که چرا نمیآوردند به مجلس صدایش هم بلند نمیشد اما يك ترتیبی بود که ایرانیهای ورزیده و کار کرده بعد از آنکه تمام تمام شد دوره آن مستخدمین امریکائی آمدند رجالی و اشخاصی در وزارت مالیه بنده نمیخواهم نظر سوء نیت داشته باشم ولی همان نظر عدم اطمینانی که در افراد ما پیدا شده است و دل من میسوزد که ما افراد يك مملکتی هنوز اطمینان یکدیگر نداریم با اینکه میدانیم همه در يك میدانیم در يك خاک هستیم همه مان يك برق دستمان است اما اطمینان نداریم آقا میرویم در جنگ گلوله میآید بهر دومان میخورد آنوقت میگوئیم خانان است باها گلوله بهر دومان خورده است باز میگوید خیر خانان است این عدم اطمینان را باید رفع کرد باید کم کم اطمینان پیدا کنیم يك وزیر مالیه آمد يك اشخاصی در محاسبات ترتیب شده بودند در عواید در تخیص عایدات تربیت شده بود حقیقه آمدهای کاری بودند حالا بنده اسمایشان را نمیبرم شاید خودتان هم بدانید آمدند محاسبات را تکه تکه کردند يك آدمی که در محاسبات تربیت شده بود انداختند از اینجا به آنجا يك اشخاصی در اداره محاسبات تربیت شده بودند که حقیقه قابل بودند یکیش مثل آقای ناصری که اینجا

نشسته اند آقا شما باید اشخاص را پرید در وزارت مالیه هر یکی از آنها يك جائی هستند این يك قدم بود که اشخاصی که در وزارت مالیه حقیقه جمع میکردند پول را و تصمیم داشتند اینکه بنده عرض میکنم از روی تحقیق عرض میکنم تصمیم داشتند کار میکردند پول در میآوردند اینها را بکلی از کار انداختند خوب آقای فیروز آبادی میگفتند آدمی هست که شصت تومان میگیرد آقا این آدم شصت تومانی کار صد تومانی را نمیکند اشخاصی که تربیت شده بودند آن اشخاص باید کار خودشان را بکنند آقای دکتر حسن خان آمده به مجلس آقا شما کارتان در وزارت مالیه است خدا میداند اینها حقایقی است که بنده عرض میکنم هر کس کاری داشت آمدند و تکه تکه کردند این يك بمب خورد بوزارت مالیه يك اشخاصی که کار میکردند و چرخ ادارات را بکار میانداختند و آقای دکتر میلسوی خیلی خوشحال بود و بنده عرض میکنم که ایرانیها کار میکنند جوانها رجال ایرانی کار میکنند بعد از آن دیگری آمد به آن خشك مقدسی که داشت باعتبار آن خشك مقدسی يك عده دیگر از کارکنان را (شما بطور مسلم بدانید که کار کن دشمن دارد آدم تنبل دشمن ندارد آدمی که در وزارتخانه در مجلس کار کن هست او را دشمن هستند تمام نهمت و افترا بر آن بدبخت است اما آدم تنبل نقش دیوار است طاهر و مطهر است تا يوم القيامة برای چه برای اینکه کار کن نیست) بیرون کردند این دو حمله . يك حمله دیگر این حمله آخری آمدند وای داد و بیداد اداره ارزاق چه کرده است و اختلاص چه کرده است، بزیند زیر و زبر کنید يك عده دیگری را آوردند زیر و زبر کردند بهمان خشك مقدسی آنها را بیرون کردند خوب این ادارات باید بدست اشخاص درست شود اشخاصی که سالهای سال خدمت کرده اند ورزیده در کار شده اند کار کرده اند بنده حقیقه میدانم که چه اشخاص رفته اند رجالی که رفته اند مأمورین مالیه که در فارس رفتند چه اشخاص حقیقه کار کن بودند از روی بی غرضی تمام را گذاشته اند کن بودند از روی بی غرضی تمام را گذاشته اند

کنساره و يك عده آمده اند در وزارت مالیه مطابق قوانینی که گذارنده ایم و عقیده هم دارم که بعضی از قوانین خیلی عادلانه است ما خیلی خیلی مفتخر هستیم که مملکتمان زود ترقی میکند و زودتر احتیاجاتش رفع میشود فشار هم بر ملت کمتر وارد خواهد آمد اما عیب این است که پول جمع آوری نمیشود از آن رعیت از آن دهنده مالیات گرفته میشود اما در مقامش خرج نمیشود مثلاً این را هم عرض کنم برای اطلاع حضرت اجل عالی در اینجا راجع بترباک صحبت شد و معین شد در فرا کسیون مذاکره کردیم آمدند راجع بانحصار ترباک يك تصمیمی بگیرند يك مرتبه رئیس انحصار گفت من امسال هفت ملیون بشما مالیات ترباک میدهم این را بکلی هم بزیند نقشه که دولت در نظر گرفته بهم بزیند حالا باو بگوئید آقا این هفت ملیون ترباک را بیآوریم چکار کنیم بدست هزار من ترباک را پارسان انداختند توی انبار نه آن صاحبش میآید دولت هم معطل

رئیس - رعایت موضوع را بکنید

آقا سید یعقوب - موضوع همین است غرض این است که برای توجه آقای وزیر مالیه ناچار هستم این حقایق را عرض بکنم چون آقای وزیر مالیه تازه تشریف آورده اند مطلع شوند بنده کاملاً موافق هستم ولیکن يك پیشنهادی دارم در اصلاح عبارت يك پیشنهادی دارم که اعتباری در بانک ملی ایجاد کنند اعتبار متحرکی باشد که در بانک ملی درست بکنند پیشنهاد هم خواهم کرد

رئیس - آقای عراقی

عراقی - هر چه آقای آقا سید یعقوب در واقع موافق بودند و مخالفتی با این لایحه نکردند فقط چیزی که تذکر دادند راجع بتقصان عواید بود البته خود آقا هم کاملاً مسبوقند عواید قاعده از ماه پنجم سال بعد زیاد میشود و پیدا میشود این پنجمه موقعی که عواید کاملاً تکافو کند با بودجه ما البته نبوده است از این پنجاه بعد است و لذا يك همچو اعتباری دولت میخواهد نسبت باین عواید و عیبی هم ندارد و البته همانطور که

باقی دیگرش را خودشان گفتند برای ما حقیقه جای افتخار است که الحمدلله دشمن بجای دیگر دراز نمیشود که قرض کنیم مضافاً بانکه خودمان هم پول داریم اینهم بانکی است متعلق بخود ابران و ارزش پول میگیریم امریکائها هم که ایشان گفتند شرحی از خدمات آقایان ایرانیهای خودمان گفتند که امریکائها آمدند و درست کردند يك قدری بنده خیال میکنم حالا در قسمت امریکائها چون رفته اند نمیخواهم تنقیدشان بکنم ولی خیر خود ملت ایران بواسطه تغییراتی که پیدا شد اصلاً تمام مات يك حال دیگری پیدا کردند سابق در دادن مالیات میبایست چقدر کاغذ بنویسد وزیر مالیه که مالیات را بنده ولی حالا یا خود آن آدم مالیاتش را میدهد یا يك قدرتی دارد مملکت که خود آن اشخاصی که باید مالیات بدهند مستثقف نمی شوند و مالیات وصول میشود قبل از امریکائها وصول نمیشد مالیاتها و اینکه امریکائها پول از جای دیگر آوردند و برای ما کاری کردند خیر همان مالیات بنده ها حالا خیلی خوب مالیات میدهند سابق قبل از اینکه امریکائها بیایند آن مالیات بنده ها خیلی خوب مالیات میدادند و بنده چیزی را از آقای آقا سید یعقوب مخالفت ندیدم غیر از همین جهتش که تصور کردند امریکائها بقسین يك کار خوبی کرده اند خواستم عرض کنم که خیر ربطی با امریکائها نداشت منحصر بخود مملکتان بود و پیدا شدن يك آدم فوق العاده که در مملکت پیدا شد مالیاتها هم وصول شد . آقا هم مخالفت دیگری نکردند جمعی از نمایندگان - کفای است

رئیس - موافقین با ماده واحده

آقا سید یعقوب - يك پیشنهادی کرده ام

رئیس - زودتر مرقوم بفرمائید

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده واحده بعد از کلمه متحرکی اضافه شود در بانک ملی

آقا سید یعقوب - آقای وزیر مالیه توجه فرمودید

عبارت را اینجا نوشته شده است که بوزارت مالیه اجازه داده میشود که يك اعتبار متحرکی ایجاد شود بنده خواستم عرض کنم که اعتبار متحرکی در بانک ملی ایجاد شود یعنی وزارت مالیه این اعتبارش را در بانک ملی ایجاد کند نظر بنده این است حالا اگر موافقت قبول کنند و الا بنده استرداد میکنم.

وزیر مالیه - بنده خیلی فرق مهمی نمیبینم الا اینکه مقصودشان این باشد که هرچه لازم بشود صد تومان صد تومان یا هزار تومان از بانک بگیریم و هرچه لازم نشود بگیریم در صورتیکه ممکن است دولت يك میلیون هم بگیرد و بگذارد در خزانه و حساب را با خزانه باز کند و برای این منظور حق داریم که از بانک قرض کنیم با خود بانک جسای باز نخواهیم کرد.

آقا سید یعقوب - استرداد میکنم

رئیس - موافقین با ماده واحده ورقه سفید خواهند داد (اخذ آراء بعمل آمده ۷۶ ورقه سفید تعداد شد)
رئیس - عده حاضرین ۸۳ نفر با کثرت ۷۶ رأی تصویب شد

[۵ - طرح و تصویب لایحه آزادی ورود روپیه]
رئیس - لایحه دولت در خصوص آزادی ورود روپیه قرائت میشود:

ساحت محترم مجلس شورای ملی

البته خاطر نمایندگان محترم مستحضر است که ممنوعیت ورود روپیه در حال حاضر بتجارت مملکت در ولایات جنوبی لطمه وارد مینماید لهذا در تغییر بند ۸ از ماده ۲ قانون ۶ اسفند ۱۳۰۸ و ماده ۱۲ قانون ۲۷ اسفند و ماده ۴ قانون ۳۱ تیر ماه ۱۳۰۹ ماده واحده

ذیل را راجع آزادی ورود روپیه تقدیم داشته و تصویب آنرا با قید دو فوریت در خواست مینماید
ماده واحده - مجلس شورای ملی از نظر تسهیل امور تجارتي ورود روپیه (مسكوك و كاشغذی) را آزاد مینماید.

رئیس - فوریت اول مطرح است. آقای فیروز آبادی **کازرونی** - بنده قبلاً اجازه خواسته ام.

بعضی از نمایندگان - مخالفتی آقا؟!

رئیس - شما در خود ماده اجازه خواسته اید. در فوریت میل دارید حرف بزنید

کازرونی - بلی بلی

رئیس - بفرومائید

کازرونی - بلی همانطور که فرمودید در فوریتش بنده مخالفم و دلیلش را اجالا بعرض میرسانم مردم از يك طرف و دولت از طرف دیگر در اطراف منع وعدم منع و خروج ورود روپیه گرفتارند و هرروزه و مکرراً دولت تصور میکند که چون روپیه سکه خارجی است نباید وارد شود بعد ثانیاً مطالعه میکنند که عدم ورود روپیه يك صدمه بزرگی بصادرات مملکت وارد میکند و روپیه در حکم مال التجاره است و خرید و فروش میشود و باید رفع منع بکنند حالا بنده کاملاً متشکرم که دولت

بیدار ما مواظبت کلیه امور است و در اثر این مراقبت است که حالا لایحه آورده و يك قسمتش را (ورودش را) آزاد کرده لکن بنده تصور میکنم که اگر روپیه ورودش آزاد باشد و در عین حال خروجش آزاد نباشد این ابداً اثری در آزادی ورودش ندارد (صحیح است) زیرا که بنده مکرر بعرض آقایان رسانده ام که روپیه در حکم

اسکناس است و در مقابل این روپیه طلا است روپیه سی شاهی بیشتر نقره (اگر بخواید بفروشید) ندارد ولی شش هزار دینار قیمتش است محل احتیاج مردم است بایستی دولت همانطوریکه ورودش را اجازه میدهد خروجش را هم اجازه بدهد والا هیچکس نمی آید يك روپیه در مقابل شش هزار مال التجاره بدارند روپیه بدهد لیکن نگاهش بدارند و خارج نکنند و در مملکت حکم نقره باشد و سی شاهی ارزش داشته باشد این هم که نمیشود بنابر این اگر منع میکردیم که وارد نشود بهتر بود. دولت میفرمایند یعنی بنده از آقای وزیر مالیه سؤال کردم که راجع بخروجش چه تصمیمی اتخاذ فرموده اید فرمودند محتاج بمطالعه است (کیا - اینکه در فوریت نیست) اجازه بفرومائید آقا جان بنده عرض میکنم چون آزادی ورود به تنهایی اثری ندارد و در صورتی مفید است که خروجش هم آزاد باشد پس بهتر اینست که مطالعاتشان را تکمیل بکنند و راجع بورود و خروجش متنقلاً يك تصمیمی بگیرند آنوقت يك لایحه بیاورند و الا این لایحه بیهوده است بعقیده بنده حالا فهمیدی آقا (خطاب به کیا)

آقا سید یعقوب - نه هنوز.

رئیس - بکنفر از آقایان هم به بنده نوشته اند که ایشان خارج از موضوع میفرمایند اما مقصد بنده این نیست برای اینکه استدلال در فوریت مطلبی ناگربطرف را بماهیت مطلب میکشاند. آقای آقا سید یعقوب موافقتند؟

آقا سید یعقوب - بله

رئیس - بفرومائید

آقا سید یعقوب - گمان میکنم که فرمایشات آقای کازرونی بطوریکه فرمودند اساساً در ورودش موافقتند و صحبت در این است که خروجش هم آزاد باشد و الا اگر يك چیزی وارد نشود که نمیکوبند خارج شود خروج فرع بر ورود است حالا ایشان بالاتزام موافق هستند با ورودش پس در ورودش که ایشان حرفی ندارند ممکن است ایشان رأی بدهند بورود بعد راجع بخروج پیشنهاد کنند آقای وزیر مالیه هم در این باب

مطالعه میکنند اگر موافق شدند که البته قبول میکنند و الا در اصل ورودش که مخالفتی ندارید جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - موافقین با فوریت اول قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد فوریت ثانی مطرح است

جمعی از نمایندگان - مخالفی نیست

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عقیده ام این است در اموراتی که بمجلس میاید باید دقت و فکر کرد بعد مطرح شور قرار داده و رأی داد غالباً بعضی از امورات بمجلس می آید و بدون فکر زود میکذرد بعد ما ملتفت میشویم که خوب نبوده و از جمله همین قانون منع روپیه خوب چندی قبل آمد و این قانون بفوریت گذشت چون تأمل و فکر نکردیم حالا دو مرتبه باید که ما ان قانون را نسخ کنیم بنده با بملاحظه عقیده ام این است که این قوانینی که بمجلس می آید بدو فوریت باید که فوریت غالباً بر ضرر تمام میشود فرضاً مبادلات الان در مبادلات جنسی که آمد در اینجا که صدی نود از تسهیل بدوات داده شود و چه شود چون بدون مطالعه شد الان این محظوراتی افتاده ایم که غالب مال التجاره ها در سرحداتین طرف و آنطرف افتاده و دولت هیچ نمیداند چه بکند و این پولی هم که امروز قرض میشود در واقع در اثر همان است مال التجاره نه وارد شده

خارج شد و عایدات دولت کم شد و امروز محتاج شدیم پول از بانک ملی بگیریم در مقابل آن کم شدن دخل بنده باین ملاحظه عقیده ندارم بدو فوریت و عقیده دارم بکفایتی مطالعه بکنند فکر بکنند يك روز دو روز شنبه دو مرتبه جلسه بشود که در این زمینه ها فکر هائی بشود که مثل آن دفعه نشود. و علاوه بر این همانطور که فرمودند اگر ورودش را میخواهند اجازه بگیرند خوب است خروجش را هم بهمین طریق آزاد بگذارند يك متاع خیلی خوبی نیست روپیه که ما میخواهیم نگاهداریم باید بهمین

اسامی رأی دهندگان: آقایان: مؤید احمدی - حاج سید محمد - کفائی - میرزا عبدالحسین خان دیبا - غلامحسین میرزا مشهور - دکتر اتیان - عراقی - فهیمی - ذوالقدر - حاج غلامحسین ملک - حکمت - حدیدی - دشتی - ظفری - احتشام زاده - نجومی - کبابی نوری - اعتبار - قاضی نوری - طهرانی - ایزدی - نوبخت - ناصری - بشکدار - مجد ضیائی - دکتر سنک - اقبال - محمد علی میرزا دولتشاهی - ضیاء - امیر دولتشاهی - دکتر عظیما - طالتخان - کازرونی - موقر - اسدی - لاریجانی - میرزا یونس - مفتی - رحیم زاده - درانی - طباطبائی دیبا - پالیزی - دیوان یکی - حبیبی - همراز - هزار جریبی - انجمنی - قراگوزلو - طباطبائی وکیلی - پورحسین - مسعودی - قوام - محمد آخوند - عباس میرزا فرمانفرمایان - عسری - الفت - امیر تنبوری - ملک مدنی - رفیع - شریعت زاده - رهبری - آقا زاده سبزواری - مولوی - خواجهی - کاشانی - امیر خان اعلم - ساکنیان - آقایان - یاسانی - آقا سید کاظم بزدي - جلایی - حاج غلی اکبر امین - بیات - آیه الله زاده شیرازی - دهستانی - شریفی .

طریق که وارد میشود بمین طریق هم ماصادر داشته باشیم و منع صدور نباشد در بین . عقیده من این است .

ولیرمالیه . چون آقایان بامسئله فوریت دراصل موضوع هم مذاکره میکنند میخواهم راجع فوریت عرض کنم و هم راجع به اصل موضوع : اینکه چرا فوری است برای این است . که حالا موسم دادوستد است در آنجا و این اشخاص که برای خرید می آیند و رویه می آورند منتظر نمی شوند که ده روز بیست روز در کشتی کوچک خود در شط العرب یا در خلیج فارس بایستند برای اینکه او نینداند که بعد آزاد میکنیم یا اگر بشود باید چندین شور بشود و بعد تصویب بشود که آنوقت بعد بیاید خرما بخرد برود . میرود يك فرسخ دو فرسخ آن طرف در مملکت دیگر و آنجا می خرد و ما این چیزها را که برای معامله داریم و میخواهیم بفروشیم و از مملکت خارج شود از دست ما میرود . اما اینکه اشاره فرمودند که اول مطالعه کامل نمی شود بعد می آیند تغییر میدهند . بنده تصور نمی کنم که يك قانونی راهم که خیلی مطالعه کنند بعد تغییرش بدهند اوضاع مملکت تغییر میکنند کارها عوض می شود امروز لازم است که قطعاً وارد نشود یکسال دیگر لازم است که قطعاً وارد شود .

اقتضای زمان و مقتضیات است و الا يك قانونی را که خیلی هم درش دقت کرده باشیم ممکن است که سی سال دوام پیدا کند ؟ ! خیر . این نادر است و لذا این قانون آن زمانی که تصویب شده خیلی هم خوب بوده است زمانی که منع شده بود مبنی بر مصالحی بود و خیلی هم خوب بود که منع شود و مصالح مملکتی بوده و هیچ زبانی هم برش وارد نبوده و نیامده بوده اما حالا آن مسائلی که موجب بود و غرض کردند که نمیتواند بیاورند مرتفع شده و حتی هر نوع اسعار ورود و خروجش تحت نظام و ترتیبی در آمده لذا این را گفته می شود که بیاورند و اهمیتی و عیبی ندارد و این را هم باید عرض کنم که رویه همیشه این طور نبوده است تا چند سال پیش تا اندازه مثل پول ممالکتی که کاملاً بپایش بر تفرقه است بوده یعنی ممکن بود که میزان جنس تابع تنزل و ترقی زیاد

بشود ولی در زمانهای اخیر خیلی بیشتر و محکمتر شده لذا در آن جای نگرانی نداریم اما در مسئله خروجش که بعضی از آقایان اشاره کردند بنده عرض کرده بودم بطور خصوصی که محتاج بمطالعه است این است که شما يك قانونی جدیداً وضع کرده اید و در اطرافش همه گونه مطالعات در خارج و پیش اهل خبره و پیش هیئت دولت و خود مجلس شور . کامل هم گردید اول يك قانونی گذاشتید و بعد هم يك قانونی گذاشتید که خروج اسعار خارجی را در این مملکت مبنی بر مصالحی منع گردید حالا اگر در این باب آن قانونی که جدیداً گذاشته شده است (آن قانون منع ورود قدیم است) مقتضیات عوض شود يك اقتضای تازه پیش بیاید يك مطالعه کاملتری بخواهد که درست اطرافش سنجیده شود مثلاً يك قانونی که در یکماه قبل گذرانیدیم و لو اینکه حتماً باید خلل وارد آورد به آن قانون یا نباید آورد ممکن هم هست که بعد از مطالعه دیده شود که يك وقتی باید يك گوشه اش را تجدید نظری کرد . اما باین زودی و فوری این را نمیشود کرد در هیئت وزراء مورد مطالعه و دقت بود و خود بنده هم از اشخاصی بودم که برای خروجش قصد داشتم و میل داشتم که بیشتر مطالعه شود و تجدید نظر شود البته موافق هم بودند که در اطرافش فکر و مطالعه شود و چون میخواهیم اینکار زودتر بگذرد برای خروجش نتوانستیم مصمم شویم آن بیشتر مطالعه میخواهیم و قانون جدیدی از مجلس میخواهد و لهذا نشد و امیدوارم آقایان ورودش را اجازه بفرمایند که اینکار را معوق و معطل نماند هر روز تلگراف میآید از سواحل به خلیج فارس و خیلی استغاثه میکنند که این سهولت برای آنها داده شود و بعد اگر يك مقتضیاتی پیش آمد کرد که چربید یعنی محسناش از مابیش زیاد تر شد باز ما حاضریم که هر نوع اصلاح دیگر لازم شد بیاوریم .

رئیس - موافقین با فوریت دوم قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده واحده قرائت میشود و مطرح میشود

ماده واحده - مجلس شورای ملی از نظر تسهیل امور تجارته و ورود رویه (مسكوك و كاغذی) را آزاد مینماید .

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم از اولی که قانون آوردند بمجلس و بمفاد آن ورود رویه را منع کردند و کلای جنوب مخالف بودند دلیلش هم این بود که تمام سواحل شبه جزیره عربستان می آیند در سواحل ایران خرید میکنند و پولشان رویه است و اگر آنها را آزاد نکنند آنها نمی آیند پولشان را تبدیل بقران بکنند و خرید بکنند و این احساساتی راهم که آقای تقی زاده اشاره فرمودند بنظر ما مقبول نیست در مسائل اقتصادی باید بیشتر منافع اقتصادی را در نظر گرفت باید منافع ملت را در نظر گرفت اینکه پول رویه فعلاً باید در بوشهر یا بندر عباس رواج پیدا کند این اهمیت دارد با اینکه خرما و فلان در انبار های نجر سواحل جنوب و خوزستان بماند و بیوشد و مردم فقیر و مفلوک بشوند ؟ ؛ حالا ما خیلی خوشوقت هستیم که دولت متوجه معایب این منع شده و لایحه تقدیم مجلس کرده است که بموجب آن ورود رویه بایران آزاد میشود بیکقسمت دیگرش را هم بنده باقای وزیر مالیه تذکر دادم و حالا هم تذکر میدهم و متوقع هم نیستم که همین حالا هم خروجش را آزاد بکنند ولی از ایشان استدعا میشود که در این باب بزودی مطالعه کنند این نجر جنوبی در طهران هستند و تلگراف هم میتوانند بکنند مطالعات هم بکنند که این مسئله خروج رویه هم آزاد شود برای اینکه الان شما رویه را وارد این مملکت میکنید و رویه فی حد ذاته قیمت ندارد و يك قیمت اعتباری دارد عرض میکنم این رویه دو صورت دارد یا آنکه پول رایج میشود در داخله مملکت ما و این مخالف آن نظریه دولت است که بموجب آن نظریه قانون منع ورود رویه را بمجلس آورد و با اینکه اگر رایج نشود بالطبع رویه تنزل خواهد کرد یعنی رویه را که مردم در مقابل

پنج قران گرفته اند این تنزل خواهد کرد بدو قران و سه قران عرض کنم يك نکته آقای وزیر مالیه گفتند و آن مسئله تعارض این قانون است یعنی آزادی خروج رویه با قانون اسعار بعقیده بنده اینجا هیچ تعارضی ندارد ملاحظه بفرمائید ما چرا قانون انحصار اسعار را ایجاد کردیم برای اینکه تقاضای خروج اسعار خارجی بیشتر بود از فروش اسعار خارجی رویه جزو اسعار خارجی نمیشود بیاید رویه بمنزله جنس است یعنی تاجر جنوب همین رویه را که وارد مملکت می شود میدهند و يك جنسی که محل احتیاجشان است میخرند در حقیقت اگر رویه را آزاد بگذاریم مثل اینست که جنس بدهند و جنس بگیرند و تصور میکنم که جنس دادن و جنس گرفتن تعارضی با قانون اسعار بهیچوجه ندارد از این جهت از آقای وزیر مالیه بنده خواهش میکنم که مخصوصاً این قسمت را بفوریت تحت مطالعه در آورند برای اینکه اسباب زحمت و خسارت واقع خواهد شد بعد از دو ماه یا سه ماه مبالغی بمردم ضرر میزند آنوقت تازه يك قانونی می آورند بمجلس ممکن است در هفته آینده از تاجر جنوب که در طهران هستند يك کیسیون بکنند و بجنوب هم تلگرافی بکنند و از جنوب هم مطالعاتی بگیرند و خروج رویه را هم آزاد بکنند برای اینکه اگر خروج رویه آزاد نباشد مثل اینست که ورودش هم آزاد نیست و تنزل خواهد کرد مگر بيك شکل و آن این است که بانگهای داخلی ملتزم باشند که بهمان قیمتی که قیمت رسمی رویه است آن را از مردم بخرند و بمردم قران بدهند در اینصورت البته خود بانک یا خود دولت رویه را مثل اسعار خارجی باید بخرند .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادی از آقای کازرونی رسیده است

قرائت میشود

بنده پیشنهاد میکنم که نوشته شود ورود و خروج

رویه با رعایت قانون اسعار خارجی آزاد است

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده اگر میدانستم ورودش آزاد و خروجش غیر آزاد يك چیز عملی است عرض نمی‌کردم بنده مطمئنم و یقین دارم که دولت کار این باب تصمیمی خواهد کرد مجال هیچگونه تردیدی نیست و نظر بتوصیه بعضی از آقایان رفقا هم اطلاع کلام نمیکنم همینقدر بهتان عرض میکنم رویه بعد از آنکه ورودش آزاد شد حتماً و حقاً باید فوری خارج شود و الا در حکم اسکناس است شما راجع باسکناس در قانون اسعار تکلیفی معین کرده اید اینزم در همان حکم است همانطوریکه آقای دشتی نماینده محترم اظهار فرمودند ممکن است این رویه‌ها را بانك ملی بدهند و آنوقت بانك ملی رویه‌ها را بپردمی که تقاضای اسعار کرده‌اند بفروشد یعنی بهمان نرخ که بایستی بفروشد بفروشد بالاخره شما ملاحظه میفرمائید بنده هم نمیتوانم يك تکلیف شافی بکنم که شما قبل از اینکه در هیئت دولت تصمیم قطعی بگیرید پیشنهاد بنده را بپذیرید لیکن بنده مجبورم بعضی از برسانم که هر چه زودتر این تصمیم را بگیرید و الا اینماده را که آوردید بمجلس کمترین فایده و اثری نخواهد داشت اگر بحال راك بماند یعنی اگر در قسمت خروجش آزاد نباشد. این است که بنده استدعا میکنم که این اندازه تصرف در زندگانی جامعه نباید کرد منحصر پخرما هم نیست مثلاً در بندر لنگر و جزیره قشم مروازید بجهت فروش موجود است مردمان خریدار فقط و فقط رویه می‌آورند میفرمائید این رویه‌ها را بگیرند و ضبطش کنند اینکه مقول نیست بجای تفره خرجش بکنند يك ریال و سی شاهی اینکه نمی‌شود بالاخره چه کنند؟ پس بایستی خارج بشود همان معامله اسکناس با این رویه‌ها بکنند.

وزیر مالیه - بنده باید يك عرض بکنم اینجا که يك نکته است که بنظر بنده مبنی بر اشتباه است در این لایحه نوشته نشده است که خروج رویه ممنوع است حالا نوشته نشده. اگر خروجش ممنوع است مبنی بر يك قانون دیگری است که قانون اسعار باشد و رویه هم بر خلاف آنچه که اشاره شد که رویه جنس است رویه فعلاً جزو اسعار است یعنی چندناهی از آنها معادل يك لیره

انگلیسی است. اسعار است و اسعار خارجی هم خروجش ممنوع است و مبنی بر اجازه کمیسیون است و وقتی که این اسعار رفت پیش بانك شما هم که می‌روید نزد بانك می‌خواهید یکجسبی خارجی بخرید شما میدهد دیگر اینجا نگفته است که ورود یا خروجش ممنوعیت دارد شما اینطور میفرمائید مثل این است که این جا ذکر می‌شود از خروجش شده باشد در صورتیکه اشاره از بابت خروجش نیست صحبتی نمی‌شود و شما این قانون را مثل این تعبیر میکنید که شاید خروجش آزاد نیست در صورتیکه اگر در خروجش اشکالی هست مبنی بر يك مقدماتی است که آن قانون اسعار است و مطابق آن قانون خروجش آزاد است با آن شرایط **کازرونی** - اجازه میفرمائید

رئیس - خیر

کازرونی - بنده برای استرداد میخواهم عرض کنم **رئیس** - توضیح ندارد استردادش

کازرونی - نظر بتوضیحاتی که دادند و معلوم شد که خروجش معنی ندارد بنده استرداد میکنم.

رئیس - شبهه او را آقای فیروزآبادی کرده اند پیشنهاد میکنم که ورود و خروجش هر دو آزاد باشد **فیروز آبادی** - بنده نظریاتم همان بود که آقایان فرمودند برای اینکه اگر رویه می‌آید و خارج نمیشد بر ضرر مآتمام میشد اما چون فرمودند منعی در خروجش نیست و مثل سایر اسعار منوط با اجازه کمیسیون است بنده عرضی ندارم

رئیس - شما هم استرداد میفرمائید

فیروز آبادی - بله

رئیس - رأی میگیریم بماده واحده آقایان موافقین قیام فرمایند

(اثر قیام نمودند) تصویب شد

موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - پیشنهاد شده است که جلسه را ختم کنیم صحیح است اگر تصویب بفرمائید جلسه آینده سه شنبه چهارم شهریور اگر رعایت بفرمائید چهار قبل از ظهر (صحیح است)

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه ایجاد وجه متحرکی برای احتیاجات خزانه داری کل بوسیله اخذ مساعده از بانك

ماده واحده - بوازت مالیه اجازه داده میشود برای احتیاجات خزانه داری کل وجه متحرکی ایجاد و برای انجام این منظور از بانك ملی ایران مساعده به مبلغ سه میلیون تومان دریافت دارد این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی ام اسرداد ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

آزادی ورود رویه

ماده واحده - مجلس شورای ملی از نظر تسهیل امور تجارتي ورود رویه (مسكوك و كاغذی) را آزاد مینماید این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی ام اسرداد ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید **رئیس مجلس شورای ملی** - دادگر